Problema 1

mbre de 2020 21:22

Problema 1 Considerem en el conjunt $\mathbb{C} = \{z = (a, b) \mid a, b \in \mathbb{R}\}$ les operacions

$$(a,b) + (c,d) = (a+c,b+d), \forall (a,b), (c,d) \in \mathbb{C},$$

 $(a,b) \cdot (c,d) = (ac-bd,ad+bc), \forall (a,b), (c,d) \in \mathbb{C}.$

- i) Determineu l'element neutre de l'operació suma.
- ii) Determineu el simètric d'un element (a,b) per l'operació suma.
- iii) Proveu que (C,+) té estructura de grup abelià.
- iv) Sabent que l'operació producte és commutativa, proveu que l'operació producte és distributiva respecte de l'operació suma.
- v) Determineu l'element neutre de l'operació producte. (1,0)
   vi) Determineu quins elements són invertibles per l'operació producte, i doneu el seu invers, quan existeixi.

Es pot veure que $(\mathbb{C},+,\cdot)$ té estructura de cos commutatiu i s'anomena cos dels nombres complexos. Notem que $\mathbb{R}\subseteq\mathbb{C}$ i podem representar tot $a\in\mathbb{R}$ com l'element $(a,0)\in\mathbb{C}$. Amb aquesta representació proveu que:

- vii) Si i = (0, 1) aleshores $i^2 = -1$.
- viii) Tot número complex z=(a,b) es pot expressar com z=a+bi.

 $(\textit{Puntuaci\'o}: 2 \text{ punts: i}) \ 0.2, \text{ii}) \ 0.2, \text{iii}) \ 0.2, \text{iv}) \ 0.2), \text{v}) \ 0.4, \text{vi}) \ 0.4, \text{vii}) \ 0.2, \text{viii}) \ 0.2)$

- i) L'element neutre és (0,0) Ho demostrem:
  - a. $(0,0) \in \mathbb{C}$

b.
$$(a,b) + e = e + (a,b) = (a,b) \Rightarrow (a+0,b+0)$$

= $(0+b,0+b) = (a,b)$

- ii) Un element simètric a^{-1} de (1,1) serà (-1,-1) Ho demostrem
  - a. $(-1,-1) \in \mathbb{C}$

b.
$$(1,1) + (-1,-1) = (-1,-1) + (1,1) = e \Rightarrow$$

 $(1-1,1-1) = (-1+1,-1+1) = (0,0) = e$

- iii) (C, +) Tindrà estructura de grup abelià si:
  - a. Compleix la propietat associativa:

$$a + (b+c) \stackrel{!}{=} (a+b) + c a + (b+c) = a + (b_1 + c_1, b_2 + c_2) = (a_1 + b_1 + c_1, a_2 + b_2 + c_2) (a+b) + c = (a_1 + b_1, a_2 + b_2) + c = (a_1 + b_1 + c_1, a_2 + b_2 + c_2)$$

$$\Rightarrow a + (b+c) = (a+b) + c$$

Podem determinar doncs que compleix la propietat associativa.

- b. Existeix element neutre. L'element neutre ja l'hem trobat a l'apartat i)
- c. Tot element de ${\it C}$ ha de tenir simètric:

Cert. ho demostrem:

$$\forall (a,b) \in C, \exists (a,b)^{-1}$$

 $(a,b)^{-1}de (a,b) = (-a,-b)$

d. Compleix la propietat commutativa:

$$a+b=b+a$$

$$a + b = b + a$$

$$a + b = (a_1 + b_1, a_2 + b_2)$$

$$b + a = (b_1 + a_1, b_2 + a_2) + (a_1 + b_1, a_2 + b_2)$$

$$\Rightarrow a + b = b + a$$

Sabem que la sumà algebraica compleix la propietat commutativa

Podem determinar doncs que compleix la propietat commutativa.

Com que compleix totes les propietats necessàries podem dir que té estructura de grup abelià.

iv) Volem demostrar que

$$a \cdot (b+c) = a \cdot b + a \cdot c \wedge (a+b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c, \forall a, b, c \in \mathbb{C}$$

- v) L'element neutre és (1,0) Ho demostrem:
  - a. $(1,0) \in \mathbb{C}$

$$(a,b) \cdot (1,0) = (1,0) \cdot (a,b) = (a,b) \Rightarrow (a \cdot 1 - b \cdot 0, a \cdot 0 + b \cdot 1) = (1 \cdot a - 0 \cdot b, 0 \cdot a + 1 \cdot b) = (a,b)$$

- vi) Els elements invertibles per l'operació producte són:
- $(1,0) \rightarrow (1,0)^{-1} = (1,0)$
- $(0,-1) \rightarrow (0,-1)^{-1} = (0,1)$ $(0,1) \rightarrow (0,1)^{-1} = (0,-1)$

```
(i) Per deter mimar els gragments, utilitzarem l'aplicació p
 · Fragment Laura: 8(45) = 47 + 29 · 45 + 378 · 452 = 42 = 766802 = 413 (mod 457)
 · Fragment Albert: 8(321) = 47+29. 321+ 378.321 = 44 = 3895 8854 = 61 ( mod 457)
 · Fragmont Royer: g(54) = 47+29.54 + 378.542= 45 = 1103861 = 206 (mod 457
(ii) Hem de calcular :
  bzy (môdul 457) -> (Xz-Xy)-1 (môdul 457) ->
  -> (45-321) (mod. 457) -> (-276) (mod. 457)
  Calcular l'invers, es l'equivalent a calcular la congruència
    -276 x = 1 (mod 457)
 1. Aplicant la deginició de congruencia, obtenim l'equació
  diogamtica:
  -276 X - 457 K= 1
 2. Timbra solvuó si mcd (-276,457)=1
 -457 = -276 \cdot 2 + 45 \rightarrow 45 = -457 + 276 \cdot 2
 -276 = 95 \cdot (-3) + 9 \rightarrow 9 = -276 + 95 \cdot 3
  95 = 9.10 +5 -> 5 = 95 - 9.10
   9 = 5.1 +4 -7 4=9-5
   5= 4・1 11 -7 1=5-9
   4 = 1.4+0
 Aixī domes, mcd(-276,-457)=1
 Per tant, podem resoldre l'equa vio diofàmtica
2. 1=5-4=5-(9-5)=2.5 -9-
  2. (95-9-10) - 9 =
  2.95 _ 21.9 =
= 2.95 + 21.276 - 63.95 = Comprovo
= -61.95
  2 \cdot 95 - 21 (-276 + 95.3) =
  -61.95 + 21.276 =
   -61 · (-457 +276.2) + 21.276=
  61.457 - 122.276 +21.276 =
  61.457 - 101.576 Comprovo
Z457 61.0 - 101.276 =-276.101
Així domos: -276 · 101 = 1 Zusz
```

Per tant, la solució es
$$b24 = 101$$

(iii) bis = $(Xi - +i)^{-1}$
 $bii = (Xi - +i)^{-1}$

Signi S- Xi - Xi:

```
b_{\delta}i = (-5)^{-1} = (-1)^{-1} \cdot 5^{-1} = -5^{-1}
(i b)
```

Volem calcular:

```
S = 321 · 54 · 101 · 203 · 413 + 45 · 54 · 356 · 368 · 61 + 45 · 321 · 254 · 89 · 206 =
 425-101.203-413+145.356-368.61+278.254.89.206 =
  424.503.413+ 436.368.67+534.89.506 =
= 156.413 + 41.61 + 261.506 = 448 + 516 + 597 = 47
```

```
(v) Volem calcular:
        K = 47<sup>2327</sup> (mod 457)
Com que 457 és um momero primer
 0 (457) = 456
Ellavors, temin :
2327 = 456.5+47
 Aplicant el teoroma d'Euler obtemim que:
 47 = 47 47
 Per calcular 47<sup>43</sup> apliquem l'al goris me del comperol rus:
47<sup>43</sup> = 47<sup>46</sup>. 47 = (47<sup>23</sup>)<sup>2</sup>. 47 = (47<sup>22</sup>·47)<sup>2</sup>·47 =
 = ( (47")2.47)2.47 = ( (4710.47)2.47)2.47 =
=(((47^5)^2,47)^2,47)^2,47)^2,47)^2,47)^2,47)^2
= ((((472)247)2.47)2.47)2.47)2.47 =
 = ((( 3812 · 47)2 · 47)2 · 47)2 · 47 = ((( 292 · 47)2 · 47)2 · 47)2
= ((14^{2} \cdot 47)^{2} \cdot 47)^{2} \cdot 47 = ((146 \cdot 47)^{2} \cdot 47)^{2} \cdot 47 = (72^{2} \cdot 47)^{2} \cdot 47 = (157 \cdot 47)^{2} \cdot 47 = 67^{2} \cdot 47 = 376 \cdot 47 = 306
```

.47 = 47 =

Per tant, temin que K=306